

Hassia pootmachines: Niet alleen de kleur is anders

Hassia bouwde in de periode van 1950 en 2004 verschillende typen pootmachines. Ze zijn allemaal gebaseerd op hetzelfde principe, het systeem met de pootbekers. In de loop der jaren is de machine verbeterd en verfijnd, maar de meeste mensen herkennen hem in één oogopslag. De grootste aanpassing is misschien wel de andere kleur groen...

Tekst en foto's: Erik Bonte

De eerste machine uit 1950 was een éénrijige bekerbandmachine. Deze kon later ook 2- of 3-rijig uitgevoerd worden met een corrector. Wanneer er een 'misser' was, werd de lege pootbeker gevuld door de corrector. In 1965, bij de lancering van de dubbele bekerbandmachine, introduceerde Hassia het 4-rijige pootsysteem. Doordat eind jaren zeventig de aardappelteelt een hoge vlucht nam, kwam er ook meer vraag naar grotere machines die meer pootgoed mee konden nemen. In 1977 werd daarom de hydraulische kipbunker geïntroduceerd met een inhoud van 1.000 of 1.500 kg. De bunkers van de getrokken machines konden zelfs 2.000 of 2.500 kg pootgoed bergen. Doordat de gedragen machines op een spoorbreedte van drie meter stonden, hadden de

Om een rij uit te schakelen van de GLB 4, moet je de aandrijving uitschakelen en de betreffende vorentrekker omhoog zetten.

De druk op de toedekschijven is bij de oude GLB 4 traploos in te stellen met een draaispindel.

Hassia pootmachines door de jaren heen

1950	Introductie 1-rijige bekerband pootmachine met corrector
1965	Introductie 2-rijige bekerband pootmachine
1977	Pootmachine wordt uitgerust met kipbunker
1990	Invoering elektronische pootcontrole
1997	Poottechniek van Hassia wordt overgenomen door Netagco

1998	Fabricage Hassia pootmachines door Rumpststad
2002	Fabricage Hassia pootmachines door Miedema Winsum

Hassia GLB 4 'bouwjaar 1989'	
Werkbreedte	3 meter
Spoorbreedte	3 meter
Bunker	Hydraulisch
Bunkerinhoud	1.000 kg

Pootbekerband	Dubbel
Aandrijving	Mechanisch, op beide wielen
Markeer	Handmatig

Brutoprijzen (excl. BTW)

Hassia GLB-4 (nieuw 1989)	8.100 euro
Hassia SL 4 BL (nieuw 2005)	16.340 euro

kipbunkers van de gedragen machines een vlakke bodem. Maar omdat deze machines niet in hetzelfde spoor liepen als de trekker, kon het voorkomen dat de pootmachine op oneffen terrein teveel ging zoeken, wat resulteerde in te nauwe of te wijde aansluitrijen en kromme rijen. De wielen zijn daarom naar het midden verplaatst.

Uitvoeringen

Wanneer akkerbouwers ervoor kiezen om zelf een pootmachine aan te schaffen, valt de keuze meestal op een pootmachine met een kipbunker. Deze machines hebben een lage vulhoogte en kunnen namelijk eenvoudig gevuld worden vanuit een kipwagen. De oudere typen Hassia-pootmachines zijn voorzien van vaste vorentrekkers. De diepte van de voor wordt dus bepaald met de diepteregeling van de hefinrichting van de trekker. Bij de grotere pootmachines zit er vóór de vorentrekkers een luchtband op een parallellogramsysteem gemonteerd die de diepgang van de vorentrekkers regelt.

De pootmachines zijn ook voorzien van een intensief schudstelsel. In combinatie met een juiste rijsnelheid en goede lengte van de topstang zorgt dit systeem ervoor dat dubbelvulling van de bekera wordt voorkomen. De schudintensiteit is traploos instelbaar. Bij het poten van een geer is het handig dat er één of meer rijen kunnen worden uitgeschakeld. Dit gebeurt door het ontspannen van de betreffende pootbekerband. Ook kan de betreffende vorentrekker omhoog worden gezet. Uiteraard zijn sommige machines uitgerust met een aantal opties, zoals damdrukrollen. Dit zijn smalle aandrukwielen die de top van de rug iets aandrukken. Dit verbetert de capillaire werking in de rug. Voor een betere bestuurbaarheid van de trekker tijdens het aanaarden kan met behulp van tussendamruimers het strookje grond tussen de ruggen worden weggeruimd.

Uitvoering GLB-serie

De GLB-serie is eind jaren tachtig geïntroduceerd. Deze machines staan op een spoorbreedte van drie meter. De aandrijving gebeurt mechanisch op beide wielen. Ieder wiel drijft twee elementen aan. Het uitschakelen is eenvoudig door een verbinding tussen twee elementen los te halen. Ook de betreffende vorentrekker moet omhoog gezet worden. Deze kun je met een hefboom optillen en vergrendelen. Omdat de aandrijving gebeurt met twee tandwielen en een ketting, zijn deze te vervangen door grote of kleine tandwielen om de pootafstand te veranderen. De machine is voorzien van een dubbele pootbekerband met universele pootbekers voor de maat 35-55 mm. Het schudstelsel is instelbaar in vijf standen. De vorentrekkers zijn star. De diepte van de voor wordt dus ingesteld met de diepteregeling van de hefinrichting van de trekker. Achter de uitloop van iedere pootbuis zitten twee toedekschijven. Deze zijn gelagerd en hebben een afstrijker. De grootte van de rug en de hoek zijn traploos verstelbaar. De druk op de toedekschijven wordt met behulp van een draaispindel ingesteld. Op de moderne machines is dit vervangen door een drukveer.

De kipbunker heeft een inhoud van 1.000 of 1.500 kg en wordt bediend door twee enkelwerkende cilinders. De markeer is handbediend.

Waarop letten

Misschien wel het belangrijkste punt van een pootmachine is de pootbekerband. Als deze deels gescheurd of verweerd is, is de kans groot dat deze gaat scheuren. Vraag ook bij de aanschaf naar extra inzetbekers die geschikt zijn naar de te planten maat pootgoed. De universele pootbekers zijn weliswaar goed voor iedere maat, maar naarmate het pootgoed kleiner wordt, wordt de kans op dubbelgroter. Bij pootmachines met een kipbunker kan het zijn dat één of meer cilinders lekken. Het vervangen van een aantal keerringen is hierbij voldoende. Let verder ook op de slijtage van kettingen en tandwielen. Als de vorige eigenaar steeds dezelfde combinatie tandwielen heeft gebruikt, kan het zo zijn dat deze zijn versleten. De tandwielen zijn universeel, dus eenvoudig te vervangen. ■

Erik Bonte is freelance journalist, Aardenburg

Hassia GLB 4 'bouwjaar 1989'

Deze Hassia GLB 4 staat te koop op: www.lmbdejong.nl

Kenmerken:

4-rijige pootmachine, hydraulische bunker met een inhoud van 1.000 kg, Zibo poederdoserapparaat, handbediende markeurs, 3 meter spoorbreedte. De machine is in prima staat. De machine wordt bedrijfsklaar afgeleverd met één seizoen garantie. Exclusief BTW kost de pootmachine 4.500 euro.

